

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-25868

בפני כב' השופטת ענת הלר-כריש

התובע

פלוגי

ע"י ב"כ עו"ד שירלי גלילי

נגד

הנתבעת

פלוגית

ע"י ב"כ עו"ד יואל ריפל

בעניין הקטין

מ'

באמצעות האפוטרופא לדין עו"ד ליטל קוזקוב

החלטה

- 1
- 2 1. החלטה זו ניתנת בעניין הטיפול בקטין, בהמשך לדיון שהתקיים ביום 31.10.21 ולהחלטה
- 3 שניתנה בתומו, ולאחר שנערכה בדיקת עו"ס חוק נוער אשר הגיש עדכון לבית המשפט, הוגשה
- 4 התייחסות כל אחד מהצדדים למטפלים שהציע משנהו, הוגשה עמדת האפוטרופא לדין וכן
- 5 עמדתו של עו"ס ס' ואתמול הוגש עדכון משלים מטעם האפוטרופא לדין.
- 6
- 7 2. במסגרת הליך זה מונה מכון --- (להלן: **המכון**) לשם מתן טיפול פסיכיאטרי ורגשי לקטין
- 8 ולצורך הדרכה הורית, וכן מונה עו"ס ס' לטיפול בחידוש הקשר בין הקטין לבין האב ולתיאום
- 9 הורי (וזאת לאחר שהמכון הודיע שלא יקבל על עצמו תפקידים אלה).
- 10
- 11 3. בתיק זה ניתנו החלטות רבות בעניין הטיפול שיש לתת לקטין, התקיימו מספר דיונים ואין זה
- 12 המקום לפרט אודות כך.
- 13
- 14 4. בפועל, חרף ההחלטות שניתנו, הקטין אינו מקבל טיפול רגשי באופן ישיר. המכון ערך אבחון
- 15 לקטין, ניתן לקטין במסגרת המכון טיפול פסיכיאטרי, ניתנה להורים הדרכה וכן נעשה ניסיון
- 16 אשר לא צלח לגייס את הקטין לשתף פעולה במסגרת טיפול רגשי. האב הציע שמות של שלושה
- 17 מטפלים אשר הסכימו לדבריו להגיע לבית הקטין לצורך מתן טיפול: ---. האב ביקש כי ---
- 18 תמונה לשם טיפול בחידוש הקשר במקום עו"ס ס'. האם התנגדה למינוי --- וחפצה בהמשך
- 19 מינויו של עו"ס ס'. האם טענה כי פנתה לשלושת המטפלים שהציע האב לשם הענקת טיפול
- 20 רגשי לקטין, והתברר כי שניים מהם לא מוכנים לבוא לביתו של הקטין ואחד מהם הודיע כי
- 21 הוא מתלבט בקשר לכך. האם הציעה שמות של שלושה מטפלים אחרים: ---. האב השיב
- 22 לעמדת האם, התנגד למינוי המטפלים שהציעה האם תוך שטען כי הם אינם מתאימים לטיפול
- 23 בקטין, וביקש למנות את הפסיכולוגית --- אשר לדבריו תוכל לתת החלטה בדבר הטיפול בקטין
- 24 רק לאחר שתשוחח גם עם האם ובכפוף לשיתוף פעולה. האב שב וביקש כי --- תמונה לשם

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-25868

טיפול בחידוש הקשר במקום עו"ס ס', וכן ביקש כי הפסיכיאטר --- ימונה לשם טיפול בקטין במקום המכון אשר הפסיק את הטיפול.

5. בעקבות החלטה שניתנה בתום הדיון מיום 31.10.21 בה הוריתי לעו"ס חוק נוער לדווח בדחיפות אודות הצורך בהתערבות בעניין הקטין, ביום 17.11.21 הוגש דיווח לפיו הקטין נמצא בביתו מזה חודשים רבים וממעט לצאת החוצה כאשר הוא מבלה את כל יומו למול המסכים. על פי הדיווח, המכון אינו מטפל בקטין מזה חודשים רבים, הטיפול התרופתי ממשיך כשהיה. הקטין אינו הולך לבית הספר מזה חודשים רבים ולא החל תכנית לימודית ביתית. נכתב כי יש צורך ב case manager שינהל את כל הגורמים, יוודא וידאג שהדברים יתקיימו. עוד נכתב כי לאור חילוקי הדעות בין ההורים רצוי שבית המשפט ימנה גורים טיפולי שיהיה אמון על המקרה. צוין כי יש להעניק לקטין טיפול רגשי קבוע, כי יש לקיים תיאום הורי קבוע שיוכל לנהל את הקונפליקטים בין ההורים וידע לכוון אותם להתמקדות בטובתו של הקטין ונדרש טיפול פסיכיאטרי קבוע ויציב. בנוסף נכתב כי נדרשת תכנית ביתית של חזרה ללימודים. חרף כל זאת נכתב כי אין צורך בהתערבות עו"ס לחוק הנוער. בנוסף נכתב כי נדרשת בדיקה בקשר להיות הקטין על הספקטרום האוטיסטי, רצוי שהאבחון יעשה במרכז שידוע לעשות אבחנה מבדלת בין נפשיות לבין הספקטרום, וחשוב שהאבחון יעשה לאחר קיום שאר ההמלצות.

6. בהחלטה מיום 18.11.21 נכתב כי בקשר לכל ההמלצות שפורטו בדיווח עו"ס לחוק הנוער כבר ניתנו החלטות מתאימות ובית המשפט ממתין לתשובות האב והאפוטרופא לדין ביחס למטפלים שהציעה האם (אשר טרם הוגשו נכון לאותה עת). עו"ס ס' התבקש להודיע לבית המשפט בתוך 7 ימים האם באפשרותו לקחת על עצמו את המשך התפקיד. כמו כן, הוריתי על הגשת תסקיר סדרי דין משלים בתוך 60 ימים בו התייחסות למצבו העדכני של הקטין ולמצב הליך חידוש הקשר והפעולות שנעשו לשם כך. כמו כן התבקשה התייחסות בתסקיר לטיפולם שיש להעניק לקטין בהתאם להחלטות שניתנו.

7. ביום 28.11.21 הוגשה התייחסות עו"ס ס' לפיה הוא נמצא בקשר עם המשפחה מחודש ספטמבר 2020 במסגרתו נפגש עמם ועם הקטין מספר מועט של פעמים, אך נמצא בקשר טלפוני, בהודעות וכן במסגרת קבוצת ווטסאפ. נכתב כי הקטין באופן מפתיע יצר קשר עם אביו בשבועיים האחרונים, באופן ישיר, תוך מעורבות מועטה יחסית של אחרים, והחל לשוחח עימו בטלפון, לשחק עימו ואף הגיע לביתו. נכתב כי ההורים זקוקים בדחיפות להדרכה ספציפית אשר תסייע להם לשמר את ההישג שנוצר כעת. מומלץ כי ההורים יעזרו בגורם המעניק להם הדרכת הורים או בגורם אחר באופן מיידי וללא דיחוי. עו"ס ס' ציין כי כיוון שהאב מביע חוסר אמון בתפקודו הוא מתקשה להמשיך ולפעול ועל כן נאלץ להחזיר את המינוי שניתן לו לטיפול במשפחה.

8. ביום 3.12.21 הוגשה תגובה מטעם האפוטרופא לדין לפיה בשיחה שקיימה עם עו"ס ס' לאחר שהוגשה תשובתו, ציין כי הוא סבור שהחלפת גורם בשלב זה עשוי ליצור גרסיה וזאת בפרט

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-25868

לאחר שהקטין כבר מכיר את זהות המטפל ולאחר שהקטין מיזמתו יצר קשר עם האב. כמו כן, האם משתפת פעולה עם עו"ס ס' וניתן לראות בכך משאב לצורך גיוס שיתוף הפעולה של הקטין לתהליך. האפוטרופא לדין ציינה כי אינה יכולה לתת עמדה האם מטפל אשר הציע האב או מטפל אשר הציעה האם טובים יותר שכן אין בידה את הכלים לבחון זאת.

9. בהחלטה מיום 15.12.2021 נקבע כי בשלב זמני זה, על מנת שלא ייווצר ואקום ובפרט בשים לב לכך שבימים אלה חידש הקטין את הקשר עם אביו וכדי לא "לפספס" חלילה הזדמנות להמשך התפתחות חיובית זו, הצדדים יקבלו הדרכה הורית מעו"ס ס'.

10. אתמול הגישה האפוטרופא לדין עדכון משלים לאחר פגישה נוספת שערכה עם הקטין ועם האם. על פי העדכון, האם עדכנה כי הקטין החל ללמוד אנגלית דרך פרויקט מטעם משרד החינוך המסייע לילדים שאינם מגיעים לביקור סדיר במסגרת חינוכית, האם הלינה על כך שיש כרגע ריק ביחס למעטפת הטיפולית שכן המכון כבר אינו בתמונה למעט הדרכה שהאם מקבלת ואין הסכמה בין ההורים לגבי הפסיכיאטר שיטפל בקטין, לגבי המתאם ההורי ולגבי המטפל הרגשי. באשר לשיחה שקיימה עם הקטין עדכנה האפוטרופא לדין שלדבריו הוא הלך לבית הספר במשך מספר ימים אולם הפסיק ולא הולך עוד ואיננו רוצה ללכת אלא רוצה שתהיה לו הזכות לבחור אם ללכת או לא ואז אולי תהיה לו מוטיבציה ללכת, וכן כי הוא מעדיף שהלימודים יתקיימו בזום ואם לא יתקיימו בזום הוא סבור שהוא ישתף פעולה עם לימודים מהבית. הקטין השיב לאפוטרופא לדין לעניין חידוש הקשר עם אביו, כי חשב על כך יום אחד והחליט שהוא מעוניין ליצור קשר עם האב, הלך פעם אחת לביתו, ולרוב הם משחקים זה עם זה אונליין וכיף לו עם האב. לשאלת האפוטרופא לדין האם הקטין מעוניין בקשר עם האב ובזמני שהות קבועים, השיב הקטין כי הוא מעוניין בקשר עם האב אך בקצב שלו.

11. במצב דברים זה יש לתת הוראות לעניין המשך ההליך.

12. חרף טענות האב לאורך ההליך, על יסוד כל אשר פורט לעיל לא התרשמתי בשלב זה כי הקטין סובל מ"ניכור הורי". עצם חידוש הקשר עם האב מיזמתו של הקטין, העובדה שהקטין משחק עם האב גם אם לא נוכח פיזית עימו, הביע רצון להיות עמו בקשר ואף סיפר לאפוטרופא לדין שהוא נהנה מחברתו של האב, אינם תואמים מאפיינים של ניכור הורי הכוללים שלילה של אחד ההורים והזדהות מוחלטת עם הורה אחר. מדובר בקטין הסובל מבעיות רבות, כפי שפורט זה כבר בהחלטות קודמות שניתנו, ובין היתר או.סי.די, הימנעות והתמכרות למסכים, ונראה כי ניתוק הקשר עם האב הוא בין היתר תוצאה של בעיות אלה כמו גם של קשיים של ההורים בתפקודם מול הקטין. יש לסייע לקטין להתמודד עם הבעיות מהן הוא סובל ולהעניק לו את הטיפולים הדרושים לו. בתוך כך יש לטפל גם בחידוש הקשר עם האב ובמתן הדרכה הורית להורים וכן תיאום הורי לנוכח העדר הסכמות ביניהם בנוגע לטיפול בקטין. כל זאת כפי שכבר

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-25868

הומלץ על ידי הגורמים המטפלים וכן על ידי עו"ס לחוק נוער וכפי שכבר נקבע בהחלטות שניתנו.

13. על פי הדיווחים שהוגשו, הקטין נמצא במצב מדאיג מזה חודשים רבים, בית המשפט נתן החלטות ומינה מומחים ואף על פי כן לפי הדיווחים הקטין ממשיך להסתגר ונראה כי לא חלה הטבה במצבו, למעט חידוש הקשר המבורך עם האב. הגם שכך, החליט עו"ס לחוק הנוער שאין מקום להתערבות. עו"ס לחוק הנוער ציין כי "הזמן דוחק וככל שהימים עוברים יש הסלמה של התנהגויות מסוימות והכחדה של התנהגויות אחרות. הסתגלות לדפוס מסוים של התנהגות כשברקע יש נוקשות חשיבתית ודפוסים של חרדות והימנעות אז הרגרסיה היא בלתי נמנעת. ככל שמ' נמנע מלבוא במגע עם אנשים, נמנע לצאת מהבית ונמנע מדברים רבים אחרים, כך יהיה לו קשה לחזור להתנהגויות אלו". על רקע זאת, ומשעה שהמכון אשר מונה על ידי בית המשפט בפועל אינו מטפל בקטין, קשה לקבל את המסקנה לפיה "לאור כל הגורמים המעורבים אין צורך בעו"ס לחוק נוער שיהיה מעורב".

עו"ס לחוק הנוער המליץ כי האפטרופא לדין תפקח ותוודא שאכן הדברים מטופלים. אולם, תפקיד האפטרופא לדין על קטין אינו תפקיד טיפולי, ותפקידו אף אינו לפקח על הגורמים המטפלים או לנהל את הטיפול בקטין. תפקיד האפטרופא לדין הוא "להיות עורך דינו של הקטין, להיות הקשר של הקטין אל בית המשפט ממנו, לשמוע ולהשמיע את קולו, לשמור על האינטרסים שלו ולהנגיש את עמדתו של הקטין בסוגיות הנוגעות אליו בהתאם לגילו ולרמת הבנתו" (רמ"ש (ת"א) 21842-02-21 מ.מ. נ' מ.מ.ו (5.4.2021)). האפטרופא לדין משמש כ"שופר" של עמדת הקטין ורצונו וכן עליו לייצג את טובתו של הקטין בפני בית המשפט. אולם, אין בידי האפטרופא לדין לבצע "משימות טיפוליות", אותן יש להטיל על גורם טיפולי (ראו: עמ"ש (ת"א) 8965-10-20 פלונית נ' פלוני (20.1.2021)). הגם שעד כה התבקשה האפטרופא לדין מעת לעת להעביר לגורמים המטפלים את החלטות בית המשפט ולדווח לבית המשפט אודות הטיפול הניתנים, מקום בו נדרש גורם אשר ינהל את הטיפול, האפטרופא לדין אינה מתאימה לכך. האפטרופא לדין היא עורכת דין בהכשרתה, מבחינת סמכויותיה ומבחינת המיומנות המקצועית שלה, אין בידה לשמש כגורם טיפולי או כגורם המנהל את הטיפול.

14. משעה שהמכון אינו מטפל עוד בקטין, ולנוכח הבעיות הפסיכיאטריות מהן סובל הקטין הטענות טיפול ללא דיחוי, ומשעה שלא עלה בידי ההורים להגיע להסכמה בעניין זה, אני מורה על מינוי פרופ' --- לשם מתן טיפול לקטין וזאת בכפוף להסכמתו לקחת על עצמו את הטיפול. ההורים ישאו בשכרו של פרופ' --- בחלקים שווים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-25868

15. בנוסף, יש למנות גורם מקצועי אשר יהא אמון על מתן טיפול רגשי לקטין, הדרכה הורית, תיאום הורי וטיפול בחידוש הקשר. יש לזכור כי המסגרת הדיונית היא תביעה בעניין קטין שהגיש האב בה עתר לסעדים הבאים:

א. ליתן צו בחול המפנה את הקטין והצדדים להליך טיפולי מתאים אצל מומחה מתחום הנפש ובכלל זה להורות על דרכי טיפול, לצורך חידוש הקשר שבין הקטין לבין התובע, תוך ביסוס מסר הורי משותף שיפסיק את החדרה החורית וההסתה הנמשכת כנגד האב.

ב. למנות מומחה מטעם בית-המשפט הנכבד לצורך בחינת מסוגלותה החורית של חנתבעת, בצל הניכור החורי ובשים לב למצבה הנפשי המורכב ואשר ייתן המלצותיו לעניין משמורת הקטין והסדרי השתתפות.

ג. למנות לקטין אפוטרופוס לדין, בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 13.5.2020.

ד. לקבוע לצדדים מועד דיון דחוף ככל שניתן.

משכך, במסגרת התסקיר המשלים אשר הוזמן בהחלטה מיום 18.11.2021 תינתנה המלצות עדכניות בעניין הסעדים שנתבעו תוך התייחסות לזהות הגורם היכול להעניק לקטין ולמשפחה במקרה מורכב זה את הטיפולים הדרושים תוך עמידה בקשר הפסיכיאטר המטפל. בשלב זה ועד למינוי מומחה אחר, ההורים ימשיכו לקבל הדרכה אצל עו"ס ס'. בנסיבותיה של משפחה זו, ובשים לב להתנגדות האם ולנוכח אופיו של המקרה, לא מצאתי להיעתר לבקשת האב למינוי --- כמומחית לטיפול בחידוש קשר.

16. אשר על כן אני מורה כדלקמן:

א. מורה על מינוי פרופ' --- למתן טיפול פסיכיאטרי לקטין וזאת בכפוף להסכמתו לקבל על עצמו את הטיפול. ההורים ישאו בשכרו של פרופ' --- בחלקים שווים. ההורים יפנו לפרופ' --- לאלתר על מנת שיוענק לקטין טיפול פסיכיאטרי ללא דיחוי.

ב. במסגרת התסקיר המשלים אשר הוזמן בהחלטה מיום 18.11.2021 מבוקשות המלצות עדכניות בקשר לסעדים אשר נתבעו בהליך זה וכן כי תפורטנה המלצות באשר לזהות המטפל אשר יכול להעניק את הטיפולים הנחוצים לקטין ולמשפחה.

ג. בשלב זמני זה הורים ימשיכו לקבל הדרכה אצל עו"ס ס'.

ד. המזכירות תמציא חלטה זו לצדדים, לאפוטרופא לדין ולעו"ס לסדרי דין ותקבע ת"פ ליום 1.2.2022.

ניתן היום, י"ח טבת תשפ"ב, 22 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 20-06-25868

ענת הלר-כריש, שופטת